

Fenomenologie is een beweging in de moderne filosofie die in beginsel weliswaar al in de School van Brentano gevonden kan worden, maar pas in het denken van Edmund Husserl (1859-1938) een duidelijk omschreven inhoud en pregnante betekenis krijgt. Husserl verzet zich tegen de diep gewortelde gedachte in de filosofie dat we betrouwbare kennis moeten verwerven van een van het menselijke bewustzijn onafhankelijke wereld. Fundamentele kennisbron is volgens hem de zuivere aanschouwing van wat ons in het bewustzijn zelf is gegeven. Zijn devies luidt: terug naar de zaken zelf! En om de zaken voor zichzelf te laten spreken, moeten we de activiteiten van het bewustzijn en de objecten die zich daarin tonen bestuderen.

Husserls begrip van fenomenologie heeft ondanks, maar meer nog dankzij, de vele en uiteenlopende kritieken die ze heeft opgeroepen een beweging losgemaakt die is uitgegroeid tot een zwaarwegende stem in het koor van de filosofie. Veel filosofen en wetenschappers, maar ook ethici en politici, plaatsen ons nog steeds vaak voor de keuze tussen allerlei extremen: je bent subjectief of objectief, empirist of rationalist, relativist of absolutist, moreel of pragmatisch, cognitivist of emotionalist, etc. De fenomenologie biedt interessante uitwegen uit dit soort dualismen en (schijn)dilemma's en opent nieuwe perspectieven op het leven en de werkelijkheid.

In deze bundel komen tien belangrijke vertegenwoordigers van de fenomenologie aan bod: Edmund Husserl, Martin Heidegger, Emmanuel Levinas, Jean-Paul Sartre, Maurice Merleau-Ponty, Hannah Arendt, Jacques Derrida, Paul Ricoeur, Jan Hendrik van den Berg en Charles S. Peirce. Zij hebben allen op hun eigen manier een wezenlijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van deze beweging en zijn voor veel hedendaagse filosofen en niet-filosofen een grote bron van inspiratie.

Met bijdragen van: Ciano Aydin, Wim Dekkers, Gert-Jan van der Heiden, Samuel IJsseling, Ad Peperzak, Paul van Tongeren, Veronica Vasterling, Ben Vedder, Jacques De Visscher en Ruud Welten.